

Beirut

Socialdepartementet

Remissyttrande – Ett utvidgat utreseförbud för barn, S2022/02585

Sveriges ambassad i Libanon och Syrien välkomnar de förändringar som anges i Ds 2022:9 gällande ett utvidgat utreseförbud för barn.

Svenska ambassader hanterar författningsreglerad verksamhet som bland annat inkluderar hedersrelaterat tvång och barnbortförandeärenden i både konventions- och icke-konventionsländer. Sveriges utlandsmyndigheter i Levanten har globalt flest konsulära ärenden med just dessa två kategoriseringar.

Härmed vill ambassaden särskilt lyfta fram de ändringar som har inverkan på vår verksamhet.

Den nya regeln om utreseförbud för barn som inträdde 1 juli 2020 välkomnades med anledning av antalet minderåriga barn som olovligt förts till sina föräldrars ursprungsländer. Eftersom utreseförbudet är knutet till en passhandling och det tar tid innan Socialnämndens beslut om utreseförbud registreras i RES-UM, har barn hunnit föras ut från Sverige innan beslut verkställts och registrerats i RES-UM.

För att öka skyddet mot hedersrelaterad brottslighet och egenmäktighet med barn bär straffbestämmelsen ändras, såsom straffansvaret för det fall då barn förs bort innan ett beslut om vård eller omedelbart omhändertagande har verkställts. Det ska vara straffbart att undanhålla eller föra bort ett barn innan ett beslut om vård eller omedelbart omhändertagande har verkställts.

Uppgift om utreseförbud ska registreras i Polismyndighetens efterlysningsregister, utöver i passregistret.

Det bör införas skyldighet för socialnämnder och domstolar att informera Migrationsverket om beslut om utreseförbud så att Migrationsverket ges möjlighet att avslå en ansökan om resehandling.

Vidare anser ambassaden att ett utreseförbud bör vara knutet till individ, i stället för enbart en resehandling. Det skulle bidra till bättre skydd för barn som har dubbla medborgarskap.

Ambassaden vill i sammanhanget understryka att även unga vuxna utsätts för hedersvåld och förtryck utomlands. Särskilt när det kommer till skadliga uppfostringsresor med olika inslag av psykiskt och fysiskt våld är det inte ovanligt att personer över 18 år utsätts. Barn och unga vuxna som lever i en hederskontext har ofta svårt att motsätta sig familjens vilja. Det kan därmed också vara mycket svårt att motsätta sig en utlandsresa för individer som fyllt 18 år.

Utredningen konstaterar att det inte finns skäl att inkludera personer över 18 år men ambassaden menar att skyddet även för unga vuxna som lever i en hederskontext bör stärkas. Att inkludera personer upp till 21 års ålder skulle vara en möjlighet. Det ligger, som andra remissinstanser påtalat, i linje med reglerna kring LVU som i vissa fall kan omfatta den som ännu inte fyllt 21 år.

Skolplikt, barnbidrag och försörjningsstöd är viktiga faktorer. Yrkesverksammas ansvar att se till dessa faktorer åtföljs och att göra orosanmälan är av vikt.

Vidare bör möjlighet till harmonisering med Danmark och Norge beaktas vad gäller regelverk för passåterkallelse och passhinder när det finns risk för att barn far illa utomlands. Samma förfarande bör gälla för nationella ID-kort.

Slutligen välkomnas förslaget om en lagreform som åtföljs av en landsomfattande insats för att höja kunskapsnivån för yrkesverksamma i relevanta sektorer.

Ann Dismorr
Ambassadör